

Datum 3 maart 2026

Nummer 4564

Onderwerp Raadsbrief Wensen en bedenkingen Voorkeurslocatie waterinname Dunea

Portefeuillehouder Wethouder Belt

1. Aanleiding

In de Leidschendammerhout komt een plek om in de toekomst extra drinkwater te winnen, waarbij tegelijk de ruimte en kwaliteit van natuur en recreatie wordt vergroot. Het extra drinkwater is nodig om ervoor te zorgen dat er in de regio geen tekort ontstaat. De afgelopen tijd heeft de gemeente samen met Dunea en andere partners samengewerkt om dit mogelijk te maken.

In de samenwerkingsovereenkomst die wordt aangegaan met Dunea wordt onder meer afgesproken dat de drinkwaterlocatie op een groene manier wordt ingepast in het landschap. Daarnaast investeren Dunea en provincie Zuid-Holland om de natuur in de rest van het gebied te versterken. In het op te starten participatietraject kunnen omwonenden en andere belanghebbenden meedenken en praten over de toekomstige invulling van de Leidschendammerhout. Om de omgeving te beschermen, is vastgelegd dat er geen ruimte is voor grootschalige uitbreiding van de drinkwaterproductie in de toekomst. Daarnaast heeft het college als voorwaarde gesteld dat er geen hoog intensieve onderdelen van een afvalcluster elders in de Vlietzone zoals afvaloverslag inclusief insteekhaven mogen komen. De zuiveringsonderdelen van Dunea hebben al een forse impact op dit groene gebied; een tweede grote cluster in dezelfde zone is ongewenst.

Schoon drinkwater is een eerste levensbehoefte voor inwoners. In onze regio is het de taak van Dunea om hiervoor te zorgen. De 18 gemeenten in het leveringsgebied zijn aandeelhouder van Dunea en hebben een significant maatschappelijk belang bij een goede, toekomstbestendige drinkwatervoorziening. Door met name klimaatverandering en de fors groeiende inwonersaantallen in de regio, neemt de druk op de drinkwatervoorziening toe en zijn er maatregelen nodig om genoeg drinkwater te kunnen produceren in de toekomst.

Dunea is in 2022 in samenwerking met betrokken partijen in de regio een zoektocht (Drinkwatervoorziening van de toekomst 2030-2040) gestart om ruimte en water te krijgen voor nieuwe bronnen en zuiveringen naast de rivieren en de duinen. Het college heeft het belang van en de noodzaak om schoon drinkwater te garanderen voor de inwoners van de regio in het Dunea traject altijd onderschreven en actief deelgenomen aan de zoektocht naar een nieuwe drinkwaterbron.

Na een gezamenlijk en intensief onderzoekstraject heeft Dunea haar voorkeur uitgesproken voor een nieuw drinkwatersysteem: inname van oppervlaktewater uit de Rijnlandse Vliet met nieuwe

drinkwatervoorzuiveringen in de Leidschendammerhout, aangevuld met de nieuwste zuiveringstechnieken op Dunea's productielocaties in Scheveningen, Katwijk en Monster. Het college heeft zich gedurende het proces ingezet voor het belang van extra drinkwater en zich steeds ook hard gemaakt voor de belangen van de gemeente. Zo heeft zij gehamerd op goed en degelijk onderzoek, een helder proces en navolgbare besluitvorming voor zowel de zuiveringstechniek als de locatiekeuze. Vanaf het moment dat duidelijk werd dat een locatie in de Leidschendammerhout mogelijk als voorkeurslocatie naar voren zou komen, heeft het college daar ook heldere voorwaarden aan verbonden: 1) Goede ruimtelijke inpassing en compensatie en versterking van het groen in de Leidschendammerhout, 2) Geen grootschalige extra uitbreiding op lange termijn en 3) Geen hoog intensieve onderdelen van het afvalcluster elders in de Vlietzone.

De afgelopen maanden zijn er intensieve gesprekken geweest met de belangrijkste betrokken partijen (Dunea, gemeente Leidschendam-Voorburg, provincie Zuid-Holland, Staatsbosbeheer, hoogheemraadschap van Rijnland en gemeente Den Haag) en hebben er verschillende onderzoeken plaatsgevonden. Dit heeft geleid tot een pakket aan afspraken voor het meewerken aan een waterinnamepunt en voorzuivering in de Leidschendammerhout, waarbij aan de voorwaarden van de verschillende partijen wordt voldaan. Dit brengt nog wel een heel vervolgproces met zich mee.

Met deze raadsbrief informeert het college de raad dat het college op 3 maart 2026 een samenwerkingsovereenkomst is aangegaan met Dunea voor de realisatie van een innamepunt en watervoorzuivering in de Leidschendammerhout en ontwikkeling en versterking van de Leidschendammerhout. Met Dunea, de provincie Zuid-Holland en het hoogheemraadschap van Rijnland is door het college tevens op 3 maart 2026 een addendum op de 4199 Intentieovereenkomst - Drinkwatervoorziening van de Toekomst 2030-2040 aangegaan. Het college heeft hiertoe besloten mede omdat de provincie in haar omgevingsbeleid maatregelen heeft opgenomen en met de gemeente Den Haag afspraken zijn gemaakt over de Vlietzone.

Met deze raadsbrief vraagt het college de raad om eventuele wensen en bedenkingen voor zowel de voorkeurslocaties in de Leidschendammerhout als het beoogde vervolg/participatieproces voor de ontwikkeling van het waterinnamepunt en de watervoorzuivering als het gebiedsproces voor de Leidschendammerhout. In de eerst mogelijke vergadering van de commissie Omgeving kunnen de commissieleden eventuele wensen en bedenkingen kenbaar maken aan het college door deze raadsbrief te agenderen. Het college neemt deze wensen en bedenkingen mee in het vervolgproces voor de inpassing op de voorkeurslocaties en het gebiedsproces voor de hele Leidschendammerhout.

Voor nadere informatie wordt verwezen naar de eerdere iBabs-dossiers:

- 3335 Mijlpaaldocument Drinkwatervoorziening 2030-2040
- 4102 Raadsbrief Drinkwatervoorziening van de toekomst (GEHEIM)
- 4199 Raadsbrief Intentieovereenkomst Drinkwatervoorziening van de toekomst 2030-2040

Geheimhouding

Het college kan op grond van een belang genoemd in artikel 5.1, eerste en tweede lid, van de Wet open overheid (Woo) een verplichting tot geheimhouding opleggen ten aanzien van stukken die aan het college worden overgelegd (artikel 87 Gemeentewet). Het college heeft op 3 maart 2026 een verplichting tot geheimhouding gelegd op bijlage c. Financiën Samenwerkingsovereenkomst Leidschendammerhout, behorend bij Samenwerkingsovereenkomst Leidschendammerhout met Dunea.

Deze geheime bijlage bevat financiële informatie. Openbaarmaking van die informatie kan de onderhandelingspositie van de gemeente en Dunea in gevaar brengen. Dit betreft toekomstige onderhandelingen over verwervingen voor de drinkwatervoorziening en natuurcompensatie en aanbestedingen ten behoeve van de drinkwatervoorziening en het gebiedsproces Leidschendammerhout. Hiermee wordt het economische en financiële belang van de gemeente (artikel 5.1 lid 2, onder b van de Wet open overheid) geschaad. Deze belangen van de gemeente wegen zwaarder dan het belang van openbaarmaking van de informatie in de geheime Bijlage c.

De geheimhouding geldt voor de gemeenteraad zodra de geheime Bijlage c. Financiën Samenwerkingsovereenkomst Leidschendammerhout aan de gemeenteraad is verstrekt en duurt totdat de gemeenteraad haar opheft. Er kan dan ook alleen maar in een besloten setting over deze geheime bijlage gesproken worden.

2. Inhoudelijke uiteenzetting

Omgevingsvisie en Toekomstbeeld Vlietzone

In de omgevingsvisie (dossiernr. 4060) is opgenomen dat we actief meedoen om meer drinkwater te kunnen winnen. Met de realisatie van de drinkwatervoorziening van Dunea in de Leidschendammerhout leveren we een belangrijke bijdrage aan deze urgente regionale opgave. We willen natuur, bos en recreatieve functies in de Leidschendammerhout uitbreiden. Dit sluit ook goed aan op de ambities uit het Toekomstbeeld Vlietzone (dossiernr. 3000). Tegelijkertijd willen we dat landbouw in de natuurgebieden geschikt is om naast deze natuur te fungeren en daarom duurzaam en extensief wordt. We beschermen het open en groene karakter van ons polderlandschap, behouden goede boerengronden en laten boeren en ondernemers daar hun sleutelrol in blijven vervullen.

Schoon drinkwater komt zonder maatregelen op termijn onder druk te staan

Schoon drinkwater is een eerste levensbehoefte voor inwoners. In onze regio is het de taak van Dunea om hiervoor te zorgen. De 18 gemeenten in het leveringsgebied zijn aandeelhouder van Dunea en hebben een significant maatschappelijk belang bij een goede, toekomstbestendige drinkwatervoorziening. Door met name klimaatverandering en de fors groeiende inwonersaantallen in de regio, neemt de druk op de drinkwatervoorziening toe en zijn er maatregelen nodig om ook genoeg drinkwater te kunnen produceren in de toekomst.

Zoektocht Drinkwatervoorziening van de toekomst 2030-2040

Dunea is in 2022 in samenwerking met betrokken partijen in de regio zoals gemeenten, waterschappen, Rijkswaterstaat en de provincie Zuid-Holland een zoektocht gestart om ruimte en water te krijgen voor nieuwe bronnen en zuiveringen naast de rivieren en de duinen. Zie hiervoor: <https://www.dunea.nl/drinkwater/drinkwater-voor-de-toekomst>.

Als onderdeel van dat proces heeft het college op 18 april 2023 ingestemd met de ondertekening van het mijlpaaldocument Drinkwatervoorziening van de Toekomst 2030-2040 (dossierr. 3335 tevens bijlage b. Mijlpaal in het Omgevingsproces 8 mei 2023) door de gemeente. De betrokken overheden hebben hierin aangegeven te blijven samenwerken in het omgevingsproces van Dunea en in te stemmen met het verder onderzoeken van 5 varianten.

Het college heeft het belang van en de noodzaak om schoon drinkwater te garanderen voor de inwoners van de regio in het Dunea traject altijd onderschreven en actief deelgenomen aan de zoektocht naar een nieuwe drinkwaterbron. Tegelijkertijd heeft het college steeds oog gehouden voor het belang van een zo groen mogelijke Vlietzone. Het college heeft gedurende het proces Drinkwatervoorziening van de toekomst nauw samengewerkt met de partners en doorlopend aangedrongen op goed en degelijk onderzoek, een helder proces en navolgbare besluitvorming. Het college heeft gedurende het proces ook doorlopend aandacht gevraagd voor het belang van goede ruimtelijke inpassing en bescherming en compensatie van het groen en natuurwaarden.

Het nieuwe drinkwatersysteem van Dunea en voorkeurslocatie Leidschendammerhout

In de Leidschendammerhout komt na een gezamenlijk en intensief onderzoekstraject (wat in hoofdlijn is beschreven in bijlage d. Memo trechtering van alternatieven en locatievarianten) een plek om in de toekomst extra drinkwater te winnen, waarbij tegelijk de ruimte en kwaliteit van natuur en recreatie wordt vergroot.

Op basis van het onderzoekstraject heeft Dunea de voorkeur uitgesproken voor een nieuw drinkwatersysteem: inname van oppervlaktewater uit de Rijnlandse Vliet met nieuwe drinkwatervoorzuiveringen in de Leidschendammerhout, aangevuld met de nieuwste zuiveringstechnieken op Dunea's productielocaties in Scheveningen, Katwijk en Monster. Een uitgebreide beschrijving van het nieuwe systeem staat in bijlage a. Beschrijving Voorkeursalternatief. De belangrijkste gronden voor Dunea om tot deze voorkeur te komen zijn: 1) de termijn waar binnen het nieuwe systeem operationeel moet en kan zijn (2032), 2) de ruimtelijke mogelijkheden, 3) De ligging ten opzichte van bestaande leidingen, 4) de kwetsbaarheid van het Delflandse watersysteem en 5) de waterkwaliteit van het oppervlaktewater op potentiële plekken voor inname. Hierdoor zijn eerdere andere waterzuiveringstechnieken (zoals inname van zeewater, brak grondwater, extra aanvoer vanuit Bergambacht) en andere locaties (zoals rondom het Valkenburgsemeer, Hubertusduin, Vlietzone elders) afgevalen. Het college herkent zich in deze technische afwegingen en ondersteunt de keuze voor de Leidschendammerhout omdat de drinkwaterlocatie op een groene manier wordt ingepast in het landschap en Dunea en provincie Zuid-Holland gaan investeren om de natuur in de rest van het gebied te versterken. Om de Leidschendammerhout te beschermen, is tevens vastgelegd dat er geen ruimte is voor

grootschalige uitbreiding van de drinkwaterproductie in de toekomst. Daarnaast heeft het college als voorwaarde gesteld dat er geen hoog intensieve onderdelen van een afvalcluster elders in de Vlietzone zoals afvaloverslag inclusief insteekhaven mogen komen. De zuiveringsonderdelen van Dunea hebben al een forse impact op dit groene gebied; een tweede grote cluster in dezelfde zone is ongewenst.

Drinkwaterelementen in de Leidschendammerhout

Voor de drinkwaterelementen in de Leidschendammerhout is ruim 4,5 hectare aan ruimte nodig, waarvan iets meer dan 1 hectare wordt bebouwd. Concreet dienen in de Leidschendammerhout de volgende drinkwaterelementen gerealiseerd te worden:

- Bouwsteen 1: Innamepunt en voorzuivering 1 (zuivering van takjes en mosseltjes). Het gaat hierbij om ongeveer 0,45 ha waarvan 0,04 ha bebouwd;
- Bouwsteen 2: Voorzuivering 2 (zuivering van slib) Het gaat hierbij om ongeveer 3,4 ha waarvan 1 ha bebouwd;
- Toegangsweg naar innamepunt en VZ1 en VZ2 van ongeveer 0,3 ha onbebouwde ruimte;
- Leidingwerk tussen VZ1 en VZ2 en tussen VZ2 en de BAL-leiding 2 (grote transportleiding van Dunea naar de Duinen die al in de Leidschendammerhout ligt) en afvoer van spoelwater vanuit de voorzuivering 2 (leiding en uitlaat op Vliet). Het gaat hierbij om ongeveer 0,25 ha onbebouwde ruimte.

Het zuiveringsproces van oppervlaktewater naar water met voldoende kwaliteit om op de pompstations verder te zuiveren naar drinkwater is een relatief schoon proces. Dat betekent dat de milieuhinder van de bedrijfsvoering klein is en op dit moment wordt ingeschat op milieucategorie 2. Hier hoort in een gemengd gebied een richtafstand van 10 meter bij tot gevoelige functies zoals woningen. Verder zorgen bouwstenen 1 en 2 voor een beperkt aantal verkeersbewegingen: enkele vrachtwagens per week en dagelijks één onderhoudsmonteur met een bestelbus.

Het nieuwe systeem kan naar verwachting 10 miljard liter drinkwater per jaar leveren, bovenop de 80-90 miljard liter water die Dunea nu al jaarlijks produceert. Daarmee wordt een belangrijke stap gezet om de toekomstige drinkwatervoorziening in de regio veilig te stellen, zowel voor de hoeveelheid als de kwaliteit van het drinkwater.

Partners onderschrijven voorkeur Dunea in Addendum Intentieovereenkomst

Het college heeft op 3 maart 2026 ingestemd met het voorkeursalternatief (Bijlage a. Beschrijving Voorkeursalternatief – Drinkwatervoorziening van de Toekomst 2030-2040) van Dunea. De uitgesproken voorkeur van Dunea is door het ondertekenen van het Addendum Intentieovereenkomst - Drinkwatervoorziening van de Toekomst 2030-2040 ook onderschreven door de overige betrokken partijen. Dat zijn Dunea, de gemeente Leidschendam-Voorburg, Provincie Zuid-Holland en hoogheemraadschap van Rijnland. Dit is een aanvulling op de op 16 oktober 2025 ondertekende Intentieovereenkomst Drinkwatervoorziening van de Toekomst 2030-2040 (dossiernr. 4199) met Dunea, de gemeenten 's-Gravenhage, Leiden, Leidschendam-Voorburg, Westland, Katwijk, Wassenaar, hoogheemraadschap van Delfland, hoogheemraadschap van Rijnland, provincie Zuid-Holland en Rijkswaterstaat. In de intentieovereenkomst ondersteunen de betrokken partijen Dunea's voorkeur voor het nieuwe drinkwatersysteem en de inname uit de

Rijnlandse Vliet. Daarnaast heeft de intentieovereenkomst tot doel dat partijen ook na 2040 gezamenlijk de drinkwateropgave blijven onderschrijven en hier samen langjarig aan zullen blijven werken.

Afspraken met Dunea

Het college acht het van belang om de productie van meer drinkwater te ondersteunen, onderschrijft de voorkeur van Dunea voor de Leidschendammerhout en heeft aangegeven mee te werken onder een aantal voorwaarden. Met Dunea zijn afspraken gemaakt over onze medewerking en de verdeling van verantwoordelijkheden. Mede omdat er een sterke relatie is met het gebiedsprogramma Leidschendammerhout dat door het college wordt opgestart. In de Samenwerkingsovereenkomst (SOK) met Dunea stelt het college daarom op hoofdlijnen de volgende voorwaarden die onverminderd van kracht blijven:

1. Een groene inpassing van de bouwstenen en een brede kwaliteitsimpuls in het gebied, zowel ruimtelijk als financieel. De ruimtelijke impuls is nader te bepalen in het gebiedsproces van de gemeente Leidschendam-Voorburg voor de Leidschendammerhout. De financiële afspraken zijn onderdeel van de SOK;
2. Geen extra grootschalige uitbreiding van drinkwaterproductie in de Leidschendammerhout op lange termijn. Het gebied kan volgens het college niet nog een extra uitbreiding van bouwstenen 1 en 2 van 2 á 3 keer het bebouwingsoppervlak dragen;
3. Geen hoog intensieve onderdelen van een afvalcluster elders in de Vlietzone zoals afvaloverslag inclusief insteekhaven. Het Toekomstbeeld Vlietzone schept een perspectief voor groen, recreatie en lichte bedrijvigheid. De Bouwstenen 1 en 2 voor het nieuwe systeem zijn daarop al een ingreep, een tweede grote ruimtelijke ingreep in dezelfde zone is te veel.

In bijlage 4564 Samenwerkingsovereenkomst Leidschendammerhout met Dunea zijn alle gemaakte afspraken beschreven. De bijbehorende financiële afspraken staan in de geheime bijlage c. Financiën Samenwerkingsovereenkomst Leidschendammerhout. In het kader van de samenwerkingsovereenkomst zijn de kosten van de gemeentelijke inzet bepaald op basis van de wettelijk voorgeschreven kostenverhaalberekening. Dunea verzorgt de aankoop van gronden en financiert de ruimtelijke kwaliteitsimpuls (compensatie), NNN-compensatie en de ruimtelijke inpassing van de zuiveringsonderdelen. Daarnaast heeft de provincie cofinanciering toegezegd voor deze kwaliteitsimpuls. Deze financiële bijdragen vormen het uitgangspunt voor het uitvoeringsdeel van het gebiedsprogramma Leidschendammerhout.

Indien de gemeente aanvullende ambities wil realiseren op het gebied van recreatie of natuur, zullen hiervoor separate besluiten worden voorgelegd aan de gemeenteraad om budgettaire dekking te waarborgen. De benodigde capaciteit en middelen voor de planvorming van het gebiedsprogramma zijn reeds opgenomen in de lopende begroting. Daarnaast leveren Dunea en de provincie een bijdrage aan het gebiedsprogramma.

Dunea is in principe verantwoordelijk voor nadeelcompensatie die voortvloeit uit het planologisch mogelijk maken van de drinkwatervoorziening. Indien nadeelcompensatie ontstaat als gevolg van aanvullende of aangescherpte gemeentelijke eisen, treden partijen in overleg om tot een redelijke verdeling te komen. Indien partijen geen overeenstemming bereiken, is het oordeel van een onafhankelijke adviseur bindend.

Risico's voor de gemeente

Ondanks de gemaakte afspraken zijn er voor de gemeente enkele inhoudelijke en financiële risico's:

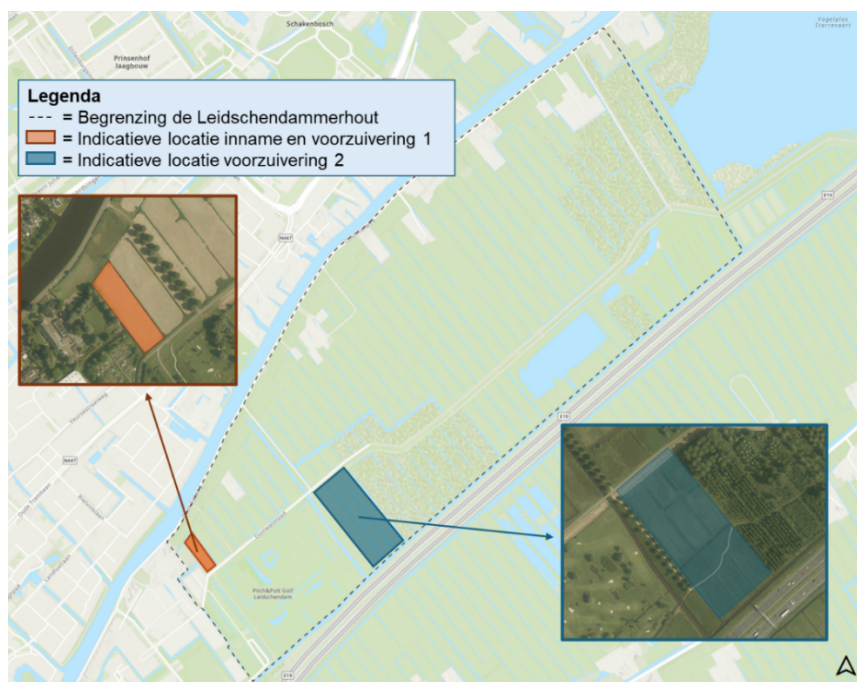
1. Risico op aanvullende gemeentelijke kosten
Wanneer de gemeente extra ambities wil realiseren (bijvoorbeeld aanvullende recreatieve voorzieningen, ecologische maatregelen of kwaliteitsverbeteringen), komen deze bovenop het bestaande budget en moet de raad aanvullende middelen beschikbaar stellen.
2. Risico op discussie over nadeelcompensatie
Hoewel Dunea primair verantwoordelijk is voor nadeelcompensatie, kan de gemeente financieel worden aangesproken wanneer schadeclaims voortkomen uit gemeentelijke eisen of beleidskeuzes. Dit kan leiden tot meerkosten, afhankelijk van het oordeel van de onafhankelijke taxateur.
3. Risico op budget- en capaciteitsoverschrijding
De planvorming is opgenomen in de lopende begroting, maar als de complexiteit van het gebiedsprogramma toeneemt, bestaat het risico dat aanvullende capaciteit of expertise nodig is, wat druk kan zetten op het gemeentelijk apparaat en budget.
4. Risico's rondom uitvoering en planning
Afhankelijkheid van bijdragen en uitvoering door Dunea en de provincie kan leiden tot vertragingen of aanpassingen in scope, die indirect effect hebben op gemeentelijke planning, besluitvorming en eventueel benodigde aanvullende maatregelen.

Het aangaan en medeondertekenen van de overeenkomsten door het college betekent niet dat daarmee al wordt ingestemd met de nog te nemen beslissingen in de vervolgstappen. In de Intentieovereenkomst wordt het voorbehoud gemaakt dat ieder bevoegd gezag in de procedure om tot vergunningverlening te kunnen komen haar eigen afweging maakt om tot een gedragen besluit te kunnen komen. Uiteraard gelden hier wel de principes van betrouwbaar partnerschap.

De plek van de nieuwe voorzuiveringslocaties in de Leidschendammerhout

Gezien het belang van de opgave voor drinkwater en ook de ruimtelijke impact van de zuiveringsonderdelen op natuur- en recreatiewaarden in de Leidschendammerhout vindt het college het belangrijk om verantwoordelijkheid te nemen en voor deze locaties de voorkeur uit te spreken. Binnen de Leidschendammerhout is, naast de technische voorwaarden, zowel een goede ruimtelijke positie van belang die rekening houdt met o.a. omwonenden zichtlijnen, bestaande en potentieel nieuwe natuurwaarden. Het college heeft voor het innamepunt en voorzuivering 1 de voorkeur voor een locatie langs de Vliet, zoveel mogelijk tegen de bebouwde kom aan, en voor voorzuivering 2 heeft het college de voorkeur voor een locatie naast Golfpark de Star en ingeklemd tussen het Duinwaterpad en de A4 (zie figuur 1 voorkeurslocaties innamepunt en voorzuivering 1

en voorzuivering 2). Beide gronden zijn in eigendom van Staatsbosbeheer, waarmee nog een heel proces doorlopen zal moeten worden. De uitgebreide onderbouwing hiervoor is te vinden in bijlage e Onderbouwing voorkeurslocatie zuiveringsonderdelen in de Leidschendammerhout. Deze locatiekeuze is tot stand gekomen in nauw overleg met betrokken partijen, te weten: Provincie Zuid-Holland, gemeente Leidschendam-Voorburg, het Hoogheemraadschap van Rijnland en Staatsbosbeheer.

Figuur 1 Indicatieve voorkeurslocaties innamepunt en voorzuivering 1 en voorzuivering 2

Onderbouwing innamepunt en voorzuivering 1

Het college geeft de voorkeur aan een locatie direct tegen de bebouwde kom aan. Hierdoor blijft de ruimtelijke kwaliteit en recreatie mogelijkheden van de Leidschendammerhout het best behouden, blijven de verkeersbewegingen naar het innamepunt en voorzuivering 1 zo beperkt mogelijk. Het perceel is in eigendom van Staatsbosbeheer.

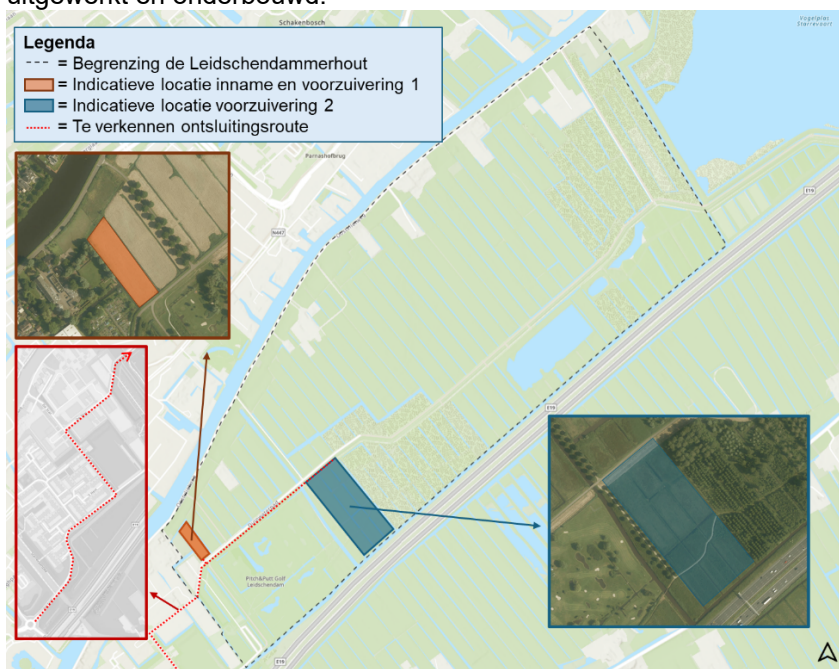
Onderbouwing voorzuivering 2

Het college geeft de voorkeur aan de locatie naast Golfpark De Star, ingeklemd tussen het Duinwaterpad en de A4. Deze plek heeft de minste impact op de Leidschendammerhout als geheel en biedt de meeste kansen voor de toekomstige ontwikkeling van het gebied. Doordat de locatie aan de rand van het gebied ligt, worden cultuurhistorische, landschappelijke en recreatieve waarden minimaal verstoord en is de locatie goed in een bosblok in te passen. Daarnaast ligt de locatie op grote afstand van woningen, wordt de snelweg vanaf het landschap en de Oostvlietweg aan het zicht onttrokken, blijven de verkeersbewegingen zo beperkt mogelijk. Het perceel is in eigendom van Staatsbosbeheer.

De locatie van voorzuivering 2 ligt hiermee wel in een gebied met de status Natuur Netwerk Nederland (NNN). Door de ruime verwerving van andere gronden voor extra natuur worden de hectares NNN en het type natuur gecompenseerd. Vanuit de provincie gelden er compensatieregels waaraan voldaan moet worden. Op de 3 percelen met NNN waarden is sprake van Kruiden- en faunarijk grasland en Bos zoals vastgelegd in het Natuurbeheerplan Zuid-Holland 2026. De ontwikkeling van voorzuivering 2 raakt dus twee typen NNN. De benodigde compensatie zal door Dunea en de gemeente worden ingepast in de Leidschendammerhout. Dit kan op gronden die nog geen vastgelegde natuurwaarden hebben en die wel kunnen krijgen. Dunea heeft al een stuk grond in het gebied verworven dat groot genoeg is om het oppervlak te compenseren en er zit ook nog een perceel in de nationale grondbank dat kan worden verworven en ingezet. Daarnaast zijn er gronden in het gebied van Staatsbosbeheer die nog geen natuurwaarden hebben en hier mogelijk voor gebruikt kunnen worden.

Verkeersontsluiting innamepunt en voorzuivering 1 en voorzuivering 2

Op dit moment zijn de voorzuiveringslocaties nog niet bereikbaar via een route die geschikt is voor auto's en vrachtverkeer. Op dit moment wordt een route verkend over de Star via bedrijventerrein de Star de Leidschendammerhout in naar de voorzuiveringslocaties, zie figuur Figuur 2 Indicatieve route naar voorzuiveringen 1 en 2. De verwachting is dat een lichte verkeersgroei op de bestaande wegen met enkele vrachtwagens per week en een bestelbus per dag geen negatieve gevolgen zal hebben voor de doorstroming. Uiteraard zal dit nog nader onderzocht en onderbouwd worden. Ook de inpassing van de route in de Leidschendammerhout zal in het vervolgtraject verder worden uitgewerkt en onderbouwd.

Figuur 2 Indicatieve route naar voorzuiveringen 1 en 2

Grondverwerving

Ten behoeve van de realisatie en ruimtelijke inpassing van het innamepunt, voorzuivering 1 en voorzuivering 2 zijn gronden van Staatsbosbeheer nodig. Dunea wil eigenaar worden van deze gronden. De eerste gesprekken hierover zijn gestart en worden de komende periode verder gevoerd. Ook over de ontsluitingsroute naar de voorzuiveringen worden afspraken met Staatsbosbeheer gemaakt. Daarnaast worden meerdere ondergrondse leidingen aangelegd tussen het innamepunt, de voorzuiveringen, de Vliet en de BAL-leiding 2. De exacte leidingtracés worden nog vastgelegd in overleg met de betrokken grondeigenaren en vervolgens juridisch geborgd ter bescherming van deze leidingen. Voor de NNN-compensatie en de kwaliteitsimpuls voor natuur en recreatie wordt gestreefd naar de verwerving van circa 30 hectare grond. Dunea zal die minnelijk aankopen en heeft dit in één geval ook al gedaan. Met een aantal andere grondeigenaren in het gebied is Dunea in gesprek en zal dat gesprek blijven voeren. Uiteraard zal de gemeente hierin waar nodig ondersteunen.

Vervolgproces en participatie

Nu bekend is dat bouwstenen 1 en 2 uit het nieuwe systeem in de Leidschendammerhout gaan komen, zal Dunea in samenspraak met de gemeente Leidschendam-Voorburg vanaf eind Q1 2026 een participatieproces over de inpassing van de drinkwaterelementen starten met de omwonenden en andere belanghebbenden. Tegelijkertijd start de gemeente de participatie voor het bredere gebiedsprogramma. Door deze trajecten gezamenlijk op te pakken, wordt de samenhang tussen de specifieke drinkwaterelementen en de verdere ontwikkeling van de Leidschendammerhout geborgd.

Voor beide trajecten wordt een zorgvuldige en gefaseerde communicatie- en participatieaanpak gehanteerd. Het nog op te stellen participatieplan wordt zo spoedig mogelijk ter informatie aan de raad verstrekt. Bij de communicatie- en participatieaanpak wordt rekening gehouden met de aanwezigheid van meerdere grondeigenaren (waaronder agrarische bedrijven), natuurorganisaties en omwonenden en het feit dat voor de realisatie van de drinkwaterelementen en de gebiedsimpuls een wijziging van de huidige activiteit naar drinkwater, natuur en recreatie noodzakelijk is. Bij de start van de processen wordt eerst aandacht besteed aan het informeren van omwonenden en andere belanghebbenden over de drinkwateropgave, de trechtering naar de Leidschendammerhout en de keuze voor de locaties binnen dit gebied.

De participatie van Dunea zal plaatsvinden rond logische momenten in het hele ontwikkelproces van de drinkwatervoorziening. Bij het schetsontwerp worden inwoners en andere belanghebbenden gevraagd om input en reflectie te geven op de vormgeving, de uitstraling van het gebouw en de landschappelijke inpassing. Ook over het multifunctioneel ruimtegebruik rond de drinkwaterelementen vindt participatie plaats. Na het schetsontwerp zullen omwonenden en belanghebbenden door Dunea meegenomen worden bij het voorlopig ontwerp, de planologische procedure en de vergunningverlening. Gedurende het gehele traject wordt, wanneer dat wenselijk is, het gesprek aangegaan met direct betrokken omwonenden en andere belanghebbenden. Het proces voor de inpassing van de voorzieningen is niet los te zien en zal daarom in nauwe samenhang plaatsvinden met het gebiedsproces voor de hele Leidschendammerhout.

Doel van de communicatie en participatie voor het gebiedsproces is om belanghebbenden tijdig te informeren en hun perspectieven, belangen en zorgen op te halen en te betrekken bij de verkenning van de potentie van het gebied. Daarbij wordt aandacht besteed aan kansen en knelpunten, het gewenste ambitieniveau, de ruimtelijke en ecologische randvoorwaarden en de consequenties voor beheer en kosten. De participatie vindt plaats op het niveau van meedenken en adviseren, waarbij de opgehaalde input wordt betrokken bij de verdere uitwerking en besluitvorming.

De participatie voor het gebiedsproces Leidschendammerhout kent de volgende fasen: beeldvorming en het ophalen van belangen, verdieping en verkenning, uitwerking van scenario's en richting bepaling, formele besluitvorming en terugkoppeling. Tijdens de participatie wordt gebruikgemaakt van diepte-interviews, werksessies per doelgroep en een online enquête voor de bredere inwonersgroep. De participatie vormt de input voor de verdere planvorming en de te doorlopen procedures. De gemeente start naast het gebiedsproces met een ruimtelijk kader en beeldkwaliteitsplan om te zorgen voor een goede ruimtelijke inpassing van de zuiveringsonderdelen. Gedurende het proces wordt actief en transparant gecommuniceerd over de voortgang, planning en resultaten van de participatie.

Gezien het grote belang van de drinkwatervoorziening en het gebiedsproces Leidschendammerhout vindt het college het belangrijk de raad goed te betrekken. Hieronder is de voorziene rol van de raad per proces weergegeven:

- Gebiedsproces Leidschendammerhout
 - Besluitvorming over budget planvorming (is reeds besloten);
 - Wensen en bedenkingen op voorkeurslocaties en op proces;
 - Afhankelijk van het ambitieniveau of specifieke ruimtelijke wensen vanuit de raad heeft raad een rol bij besluitvorming extra financiering voor de uitvoering;
 - Bij een te kort op het budget zal de raad hierover een besluit moeten nemen;
 - De raad heeft naar verwachting geen rol bij de voorziene BOPA, maar bij een eventuele aanpassing van het omgevingsplan wel;
 - Op belangrijke momenten zal de raad worden geïnformeerd.
- Drinkwatervoorziening
 - Wensen en bedenkingen op voorkeurslocaties en op proces;
 - Vaststellen Ruimtelijk kader (gemeentelijke eisen voor ruimtelijke inpassing en vaststellen locatie zuiveringsonderdelen);
 - Vaststellen Beeldkwaliteitsplan (toetsingskader voor commissie omgevingskwaliteit);
 - Wanneer er te kort op budget is of gemeente nadeelcompensatie moet betalen zal de raad hierover een besluit moeten nemen;
 - De raad heeft naar verwachting geen rol bij de voorziene BOPA, maar bij een eventuele aanpassing van het omgevingsplan wel.
 - Op belangrijke momenten zal de raad worden geïnformeerd.

Met de medewerking aan de ontwikkeling van een extra drinkwatervoorziening van Dunea in onze gemeente laat onze gemeente zien dat zij regionale verantwoordelijkheid neemt. Tegelijkertijd worden door goede afspraken met betrokken partners de lokale belangen behartigd door een investering in de Leidschendammerhout voor natuur en recreatie en borging van een groene, recreatieve Vlietzone zonder grootschalig afvalcluster. Het college bespreekt graag met de raad haar eventuele wensen en bedenkingen op deze ontwikkelingen en het proces.

burgemeester en wethouders van Leidschendam-Voorburg,

R.J. den Haan
secretaris

M.W. Vroom
burgemeester

Bijlagen behorende bij deze raadsbrief:

- 4564 Addendum Intentieovereenkomst –
Drinkwatervoorziening van de Toekomst 2030-2040
- 4564 Samenwerkingsovereenkomst Leidschendammerhout met Dunea
- 4564 Bijlage a. Beschrijving Voorkeursalternatief –
Drinkwatervoorziening van de Toekomst 2030-2040
- 4564 Bijlage b. Mijlpaal in het Omgevingsproces 8 mei 2023 –
Drinkwatervoorziening van de Toekomst 2030-2040
- 4564 (GEHEIM) Bijlage c. Financiën Samenwerkingsovereenkomst Leidschendammerhout
- 4564 Bijlage d. Memo trechtering van alternatieven en locatievarianten –
Drinkwatervoorziening van de Toekomst 2030-2040
- 4564 Bijlage e. Onderbouwing voorkeurslocatie zuiveringsonderdelen in de
Leidschendammerhout